

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นที่มีต่อความรุนแรงในการนำเสนอข่าวอาชญากรรมและข่าวอุบัตินัยในสื่อมวลชน ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย” มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ และประเภทโรงเรียน กับความคิดเห็นของวัยรุ่นที่มีต่อการนำเสนอภาพหรือข่าวความรุนแรงในสื่อมวลชน
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มวัยรุ่นที่มีต่อภาพหรือข่าวความรุนแรงจากสื่อโทรทัศน์ และข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันในปัจจุบัน
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปริมาณระดับความรุนแรงของภาพและข่าวในสื่อโทรทัศน์ และข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวัน จากทัศนะของกลุ่มผู้รับสารที่เป็นเด็กวัยรุ่น
4. เพื่อศึกษาถึงความเหมาะสมของการนำเสนอภาพหรือข่าวความรุนแรงในสื่อโทรทัศน์ และข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวัน จากทัศนะของกลุ่มผู้รับสารที่เป็นเด็กวัยรุ่น

ลักษณะการวิจัยในการศึกษานี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยแบ่งเป็น

1. การสำรวจความคิดเห็นของวัยรุ่นที่มีต่อความรุนแรงในการนำเสนอข่าวอาชญากรรม และ ข่าวอุบัตินัยในสื่อมวลชน
2. การวิเคราะห์และสรุปผลด้วยค่าสถิติที่เหมาะสม

แหล่งข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้จาก

1. ข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย และข่าวภาคค่ำ/ภาคดึกทางโทรทัศน์
2. การสำรวจความคิดเห็นของวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จาก โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี .โรงเรียนเซนต์จอร์จัน โรงเรียนสายน้ำผึ้ง โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติฯ โรงเรียนปทุมคงคา และ โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน

แบ่งการนำเสนอผลสรุปการศึกษาวิจัยครั้งนี้ออกเป็น

ส่วนที่ 1 ผลการแจกแจงข้อมูลทั่วไปทางประชากรศาสตร์และกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับ โรงเรียน เพศ ระดับการศึกษา พฤติกรรมการอ่านและดูภาพข่าวหน้า 1 ของหนังสือพิมพ์ รายวัน และข่าวโทรทัศน์

1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มีจำนวน 432 คน ทุกคนมีอายุระหว่าง 15- 19 ปี กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งสุ่มมาจาก 6 โรงเรียน โรงเรียนละ 72 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 ซึ่งประกอบด้วย

1. โรงเรียนประเภทสหศึกษา จำนวน 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี และโรงเรียนเซนต์จอร์จัน จำนวน 144 คน
2. โรงเรียนประเภทหญิงล้วน จำนวน 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนสายน้ำผึ้ง และโรงเรียนเขมะสิริอนุสสรณ์ จำนวน 144 คน
3. โรงเรียนประเภทชายล้วน จำนวน 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนปทุมคงคา และโรงเรียนเทพคริสเตียน จำนวน 144 คน

โดยแบ่งออกเป็นเพศชายและเพศหญิง ในจำนวนเท่าๆ กัน คือ เพศชายจำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 50 และเพศหญิงจำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 50 กำลังศึกษาอยู่ในระดับ ม.4 จำนวน 144 คน ม.5 จำนวน 114 คน และ ม.6 จำนวน 114 คนเท่ากัน

1.2 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ

โทรทัศน์

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการดูโทรทัศน์ โดยส่วนใหญ่ดูทุกวันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 81.71 ดูสัปดาห์ละ 3-5 วัน ร้อยละ 13.89 โดยส่วนใหญ่ใช้เวลาในการดูโทรทัศน์ 2-3 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 46.53 และ 4-5 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 30.79

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 51.85 ดูโทรทัศน์ร่วมกับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง และ ร้อยละ 22.45 ดูโทรทัศน์คนเดียว ซึ่งช่วงเวลาที่ดูบ่อยที่สุด คือ ช่วงหัวค่ำถึง 4 ทุ่ม คิดเป็นร้อยละ 53.24 และร้อยละ 36.81 ดูโทรทัศน์ช่วงเย็นหลังเลิกเรียน

กลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 96.99 เคยดูข่าวภาคค่ำหรือภาคดึกทางโทรทัศน์ และเคยเห็นภาพหรือข่าวความรุนแรงในข่าวภาคค่ำหรือภาคดึกทางโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 95.60

หนังสือพิมพ์

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อ่านหนังสือพิมพ์รายวัน โดยอ่านทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 37.96 และอ่าน สัปดาห์ละ 3-5 วัน โดยส่วนใหญ่ใช้เวลาในการอ่านหนังสือพิมพ์ไม่เกิน 1 ชั่วโมง โดยอ่านไม่ถึง 1 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 70.83 และอ่านประมาณ 1 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 22.69 ซึ่งส่วนใหญ่จะ อ่านหนังสือพิมพ์ในช่วงเย็นหลังเลิกเรียนหรือกลับถึงบ้านแล้ว คิดเป็นร้อยละ 81.71

กลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 99.07 เคยอ่านข่าวหน้า 1 ทางหนังสือพิมพ์ และเคย เห็นภาพหรือข่าวความรุนแรงในข่าวหน้า 1 ทางหนังสือพิมพ์รายวัน

สรุป

จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่ากลุ่มตัวอย่างใช้เวลากับสื่อโทรทัศน์มากกว่าสื่อหนังสือพิมพ์

ส่วนที่ 2 ผลการแจกแจงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการนำ เสนอข่าวและภาพความรุนแรงในสื่อมวลชน

2.1 ผลการแจกแจงข้อมูลด้านความคิดเห็นในด้านการนำเสนอความรุนแรงของสื่อมวลชน

หนังสือพิมพ์

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 65.28 คิดว่าปริมาณการนำเสนอภาพและข่าวความ รุนแรงในสื่อมวลชนมีความพอดีแล้ว ไม่มากและไม่น้อยเกินไป ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งคิดว่าปริมาณ การนำเสนอภาพและข่าวความรุนแรงในสื่อมวลชนมีมากเกินไป มี คิดเป็นร้อยละ 28.70

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 63.43 คิดว่าระดับความรุนแรงในการนำเสนอภาพ และข่าวความรุนแรงในสื่อมวลชนมีความพอดีแล้ว ไม่มากและไม่น้อยเกินไป ส่วนอีกกลุ่มหนึ่ง คิดว่าระดับความรุนแรงในการนำเสนอภาพและข่าวความรุนแรงในสื่อมวลชนมีมากเกินไป

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดว่าข่าวหนังสือพิมพ์มีปริมาณและระดับความรุนแรงในการนำเสนอพอๆ กับข่าวโทรทัศน์

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 64.35 คิดว่าหนังสือพิมพ์รายวันของไทย นำเสนอข่าวความรุนแรงมากกว่าหนังสือพิมพ์ต่างประเทศ และมีอีกร้อยละ 35.65 คิดว่าหนังสือพิมพ์ของต่างประเทศนำเสนอข่าวความรุนแรงมากกว่าหนังสือพิมพ์ไทย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 89.12 มีความคิดเห็นว่า ข่าวหน้า 1 ในหนังสือพิมพ์รายวัน นำเสนอความรุนแรงมากกว่าหน้าอื่นๆ และร้อยละ 82.18 มีความคิดเห็นว่า ประเภทของข่าวอาชญากรรมในหนังสือพิมพ์รายวันนำเสนอความรุนแรงมากที่สุดเป็นอันดับ 1 ส่วนอันดับที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 15.28 ให้ข่าวอุบัติเหตุในหนังสือพิมพ์รายวัน นำเสนอความรุนแรงมากที่สุด

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 65.74 คิดว่าข่าวฆาตกรรม (ฆ่าตัวตาย ช่มชู้แล้วฆ่าวิสามัญฆาตกรรม) ในหนังสือพิมพ์รายวัน นำเสนอความรุนแรงมากที่สุดเป็นอันดับ 1 ส่วนอันดับที่ 2 คิดว่าข่าวสงคราม (กลางกล อพยพลี้ภัย ประทุวง ตีกัน) นำเสนอความรุนแรงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 21.30

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 59.49 คิดว่าสิ่งที่เกิดขึ้นระหว่างผู้ร้ายกับเหยื่อ (ฆาตกรรม ช่มชู้) เป็นสิ่งที่รุนแรงที่สุดในข่าวเป็นอันดับแรก ตามมาด้วยตำรวจกับผู้ร้าย เป็นอันดับ 2 และผู้ใหญ่กับเด็กหรือพ่อแม่กระทำกับลูก เป็นอันดับ 3 และอันดับ 4 คือคนกับอุบัติเหตุหรือภัยธรรมชาติ

โทรทัศน์

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 46.53 คิดว่าโทรทัศน์ต่างประเทศ นำเสนอข่าวความรุนแรงมากกว่าโทรทัศน์ไทย และมี 139 คน คิดเป็นร้อยละ 32.18 คิดว่าโทรทัศน์ต่างประเทศ นำเสนอข่าวความรุนแรงน้อยกว่าโทรทัศน์ไทย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 75.93 คิดว่ารายการข่าว นำเสนอความรุนแรงมากกว่ารายการโทรทัศน์อื่นๆ และอีกร้อยละ 24.07 คิดว่ารายการอื่นๆ นำเสนอความรุนแรงมากกว่า ซึ่งเป็นที่น่าสนใจว่ารายการอื่นๆ ที่คิดว่ารุนแรงกว่าข่าวนั้น ได้แก่ รายการประเภตสารคดีเชิงข่าว

1. รายการเรื่องจริงผ่านจอ
2. รายการย้อนรอย รายการเรียลทีวี รายการถอดรหัส
3. รายการเบาะแส รายการตามล่าหาความจริง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 68.05 คิดว่าข่าวภาคค่ำ นำเสนอความรุนแรงมากที่สุดเป็นอันดับ 1 ส่วนอันดับที่ 2 เป็นข่าวภาคดึก คิดเป็นร้อยละ 23.84

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 86.34 คิดว่าข่าวอาชญากรรมในข่าวโทรทัศน์ นำเสนอความรุนแรงมากที่สุดเป็นอันดับ 1 ส่วนอันดับที่ 2 เป็นข่าวอุบัติเหตุ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 63.42 คิดว่าข่าวฆาตกรรม (ฆ่าตัวตาย ช่มชู้แล้วฆ่าวิสามัญฆาตกรรม) ในข่าวโทรทัศน์ นำเสนอความรุนแรงมากที่สุดเป็นอันดับ 1 ส่วนอันดับที่ 2 คิดว่าข่าวสงคราม (จลาจล อพยพพลีภัย ประท้วง ตีกัน) นำเสนอความรุนแรงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.61 อันดับที่ 3, 4 และ 5 มีจำนวนใกล้เคียงกัน โดยคิดว่าข่าวไฟไหม้ ข่าวการฆาตกรรมสัตว์หรือคน และข่าวแผ่นดินไหว พายุถล่ม ตึกถล่ม นำเสนอความรุนแรงมากที่สุดตามลำดับ และอันดับที่ 6 เป็นข่าวอุบัติเหตุ/รถชน/รถคว่ำ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 49.54 คิดว่าสิ่งที่เกิดขึ้นระหว่างผู้ร้ายกับเหยื่อ (ฆาตกรรมช่มชู้) เป็นสิ่งที่รุนแรงที่สุดในข่าวโทรทัศน์ เป็นอันดับแรก ตามมาด้วยผู้ใหญ่กับเด็ก หรือพ่อแม่กระทำกับลูก เป็นอันดับ 2 และอันดับ 3 และอันดับ 4 ใกล้เคียงกัน คือตำรวจกับผู้ร้าย และคนกับอุบัติเหตุหรือภัยธรรมชาติตามลำดับ

2.2 ผลการแจกแจงข้อมูลด้านความคิดเห็นในด้านรูปแบบ วิธีการนำเสนอ และ องค์ประกอบของการนำเสนอความรุนแรงของสื่อมวลชน

หนังสือพิมพ์

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 53.70 คิดว่าการถ่ายภาพเป็นองค์ประกอบที่ทำให้ข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันดูรุนแรงมากที่สุด ส่วนอันดับที่ 2 คือการพาดหัว คิดเป็นร้อยละ 40.74 โดยส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 76.85 คิดว่าภาพสี ทำให้รู้สึกถึงความรุนแรงในการนำเสนอข่าวหน้า 1 ของหนังสือพิมพ์รายวันมากกว่าภาพขาวดำ ซึ่งในจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดนี้ ร้อยละ 52.55 คิดว่าท่าทางหรืออาการขณะกำลังฆ่าเหยื่อหรือผ่าตัดเห็นอวัยวะภายใน ทำให้ข่าวหน้าหนึ่งดูรุนแรงมากที่สุด ส่วนอันดับที่ 2 คือ ท่าทางหรืออาการขณะกำลังทำร้าย โคนทำร้าย หรือฆ่าตัวตาย คิดเป็นร้อยละ 34.49 นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 55.79 คิดว่าภาพศพเห็นใกล้ๆ เห็นเลือด หรือถูกห่อด้วยผ้าขาว ทำให้เกิดความรู้สึกกลัว ขยะแขยงและหดหู่มากที่สุดและ อันดับที่ 2 คือภาพผู้บาดเจ็บ มีบาดแผล เลือดอาบ หรือพิการ คิดเป็นร้อยละ 30.79

โทรทัศน์

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 49.31 เห็นด้วยว่าภาพในลักษณะหยุดภาพความรุนแรงไว้นานๆ หรือภาพนิ่งมีผลต่อการเพิ่มระดับความรุนแรงและความรู้สึกน่ากลัวในการนำเสนอข่าวโทรทัศน์ ส่วนร้อยละ 26.85 คิดว่าไม่จริง และร้อยละ 23.84 ไม่แน่ใจ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 41.67 คิดว่าการไม่เซ็นเซอร์ภาพขณะออกอากาศเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ข่าวโทรทัศน์ดูรุนแรงมากที่สุด เป็นอันดับแรก ส่วนอันดับที่ 2 คือการถ่ายทอดภาพเหตุการณ์สดๆ ขณะเกิดเหตุ คิดเป็นร้อยละ 35.65 อันดับ 3 คือการแช่ภาพไว้นานๆ เช่นภาพศพ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 49.54 คิดว่าท่าทางหรืออาการขณะกำลังทำร้าย โคนทำร้าย หรือฆ่าตัวตาย ทำให้ข่าวโทรทัศน์ดูรุนแรงมากที่สุด เป็นอันดับแรก ส่วนอันดับที่ 2 คือ ท่าทางหรืออาการขณะ กำลังฆ่าแหละศพหรือผ่าตัดเห็นอวัยวะภายใน คิดเป็นร้อยละ 36.34 ส่วนอันดับ 3 คือขณะกักขังจากจุดเกิดเหตุหรือจัดศพจากซาก

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 55.79 คิดว่าภาพศพเห็นใกล้ๆ เห็นเลือด หรือถูกห่อด้วยผ้าขาว ทำให้เกิดความรู้สึกกลัว ขยะแขยงและหดหู่มากที่สุดเป็นอันดับแรก อันดับ 2 คือภาพผู้บาดเจ็บ มีบาดแผล เลือดอาบ หรือพิการ คิดเป็นร้อยละ 29.86

2.3 ผลการแจกแจงข้อมูลด้านความคิดเห็นในด้านผลกระทบของการนำเสนอความรุนแรงของสื่อมวลชน

หนังสือพิมพ์

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 67.59 คิดว่าภาพความรุนแรงในข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันมีผลกระทบทำให้เด็กหรือวัยรุ่นที่ได้อ่านรู้สึกกลัว ขยะแขยง และหดหู่ และในจำนวนนี้ ร้อยละ 32.41 คิดว่าไม่มีผลกระทบ แต่ในด้านผลกระทบที่มีต่อตัวเองนั้น กลุ่มตัวอย่างจำนวนใกล้เคียงกันที่คิดว่าภาพความรุนแรงในข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันไม่มีผลกระทบและมีผลกระทบ ทำให้ตนเองรู้สึกกลัว ขยะแขยง และหดหู่ คิดเป็นร้อยละ 50.23 และ 49.77 ตามลำดับ

โทรทัศน์

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 74.31 คิดว่าภาพความรุนแรงในข่าวโทรทัศน์ มีผลกระทบทำให้เด็กหรือวัยรุ่นที่ได้อ่านรู้สึกกลัว ขยะแขยง และหดหู่ และมี 111 คน คิดเป็นร้อยละ 25.69 คิดว่าไม่มีผลกระทบ แต่ในด้านผลกระทบที่มีต่อตัวเองนั้นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 59.26 คิดว่าภาพความรุนแรงในข่าวโทรทัศน์ มีผลกระทบทำให้ตัวผู้ตอบแบบสอบถามเอง รู้สึกกลัว ขยะแขยง และหดหู่ และร้อยละ 40.74 คิดว่าไม่มีผลกระทบต่อตัวเอง

เปรียบเทียบระหว่าง 2 สื่อ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 41.90 คิดว่าคุณค่าของภาพความรุนแรงในข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวัน และข่าวโทรทัศน์นั้นมีประโยชน์และโทษพอๆ กัน และร้อยละ 28.94 คิดว่ามีประโยชน์มากกว่าโทษ และร้อยละ 19.91 คิดว่ามีโทษมากกว่าประโยชน์

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 82.64 คิดว่าภาพความรุนแรงในข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวัน และข่าวโทรทัศน์ มีส่วนกระตุ้นให้ผู้อ่านหรือผู้ชมที่เป็นวัยรุ่นก่ออาชญากรรมได้ และส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 62.73 เห็นด้วยว่าภาพความรุนแรงในข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวัน และข่าวโทรทัศน์ มีส่วนทำให้ผู้อ่านหรือผู้ชมที่เป็นวัยรุ่นรู้สึกชินชาต่อความรุนแรง โดยเห็นความรุนแรงเป็นเรื่องธรรมดา

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 82.41 คิดว่าภาพความรุนแรงในข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวัน และข่าวโทรทัศน์ อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อพฤติกรรมผู้อ่านหรือผู้ชมที่เป็นวัยรุ่นได้ และให้เหตุผล ดังนี้

1. เป็นตัวอย่างที่ไม่ดี หรืออาจเกิดการเลียนแบบได้
2. ทำให้เคยชินกับความรุนแรง
3. มีผลต่อจิตใจ
4. ก่อให้เกิดการหวาดกลัว

2.4 ผลการแจกแจงข้อมูลด้านความคิดเห็นในด้านการรับรู้ ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะที่มีต่อการนำเสนอความรุนแรงของสื่อมวลชน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 82.41 เห็นด้วยว่าภาพความรุนแรงในข่าวหน้า 1 ของหนังสือพิมพ์รายวัน และข่าวโทรทัศน์ สามารถดึงดูดใจผู้อ่านหรือผู้ชมได้เป็นอันดับแรก โดยร้อยละ 39.58 เห็นว่าภาพความรุนแรงที่เห็นในสื่อมวลชนนั้นมีน้อยกว่าภาพความรุนแรงในโลกแห่งความเป็นจริง และร้อยละ 31.94 เห็นว่าภาพความรุนแรงที่เห็นในสื่อมวลชนนั้นมีเท่าๆ กับภาพความรุนแรงในโลกแห่งความเป็นจริง และอีกร้อยละ 28.47 เห็นว่าภาพความรุนแรงที่เห็นในสื่อมวลชนนั้นมีมากกว่าภาพความรุนแรงในโลกแห่งความเป็นจริง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 55.32 เห็นด้วยกับความเชื่อที่ว่า “วัยรุ่นนิยมความรุนแรง” และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 59.26 คิดว่า “ผู้อ่านหรือผู้ชมชอบอ่านหรือชมภาพความรุนแรงในข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันและข่าวโทรทัศน์” โดยให้เหตุผล ดังนี้

1. ได้เห็นความเป็นจริง/เห็นภาพจริง
2. ให้ความรู้สึกตื่นเต้นดี
3. สนองความอยากรู้อยากเห็น
4. ได้เห็นเป็นประสบการณ์
5. เชื่อว่าคนดูชอบความรุนแรง

นอกจากนี้ จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เชื่อว่า “ผู้อ่านหรือผู้ชม ไม่ชอบอ่านหรือชมภาพความรุนแรงในข่าวหน้า 1 ของหนังสือพิมพ์รายวันและข่าวโทรทัศน์” นั้น ให้เหตุผล ดังนี้

1. ทำให้เกิดความรู้สึกกลัว
2. เป็นภาพที่ไม่น่าดู
3. อาจมีผลต่อนิสัย
4. ไม่มีประโยชน์
5. เป็นภาพที่เกินจริง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 61.34 คิดว่าปัจจุบันนี้การนำเสนอภาพความรุนแรงในข่าวโทรทัศน์มีความเหมาะสมดีแล้ว และร้อยละ 38.66 คิดว่าไม่เหมาะสม โดยมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุง คือ

1. ควรให้มีการเซ็นเซอร์
2. ควรลดปริมาณข่าวความรุนแรงให้มีน้อยลง

3. ควรใช้เวลาในการนำเสนอให้กี่ครั้ง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 63.43 คิดว่าปัจจุบันนี้การนำเสนอภาพความรุนแรงในข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันมีความเหมาะสมดีแล้ว และร้อยละ 36.57 คิดว่าไม่เหมาะสม โดยมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุง คือ

1. ควรมีการเซ็นเซอร์
2. ควรลดปริมาณของข่าวลง
3. ควรเน้นที่เนื้อหาสาระของข่าวมากกว่า
4. ไม่ควรมีเลย
5. ควรปรับปรุงภาพและการพาดหัวข่าว

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 62.96 คิดว่าควรเพิ่มความเข้มงวดโดยการเซ็นเซอร์หรือตัดทอนภาพความรุนแรงในสื่อมวลชนในปัจจุบัน และมี 160 คน ไม่เห็นด้วย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 75.93 ต้องการให้มีการนำเสนอภาพหรือข่าวความรุนแรงในสื่อมวลชนต่อไป และส่วนที่เหลือไม่เห็นด้วย โดยทั้ง 2 กลุ่มมีเหตุผลสนับสนุน ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการให้มีการนำเสนอภาพหรือข่าวความรุนแรงในสื่อมวลชนต่อไป ให้เหตุผลว่า

1. เพราะการเสนอข่าวจะได้สมจริง
2. จะได้เป็นแบบอย่างในเรื่องการลงโทษผู้กระทำความผิดหรือเป็นบทเรียนเตือนสติ
3. จะได้รู้จักระวังตัวเอง
4. สนองความอยากรู้อยากเห็น
5. ดิอยู่แล้ว

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ต้องการให้มีการนำเสนอภาพหรือข่าวความรุนแรงในสื่อมวลชนต่อไป ให้เหตุผลว่า

1. เพราะเป็นการสร้างจิตสำนึกที่ไม่ดี
2. ไม่อยากให้เกิดการเลียนแบบ
3. ไม่อยากรับรู้หรือก่อให้เกิดความรู้สึกกลัว
4. รุนแรงเกินกว่าจะรับได้
5. ไม่มีประโยชน์

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 50.93 คิดว่าควรกำหนดช่วงเวลาในการนำเสนอภาพ หรือข้อความรุนแรงในสื่อโทรทัศน์ในปัจจุบัน และร้อยละ 49.07 คิดว่าเวลาเดิมนั้นเหมาะสมแล้ว

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 63.66 คิดว่าควรกำหนดกฎหมายห้ามลงภาพบาง ชนิด เช่น ภาพศพ ในการนำเสนอภาพหรือข้อความรุนแรงในสื่อมวลชนในปัจจุบัน ส่วนที่เหลือ เห็นว่าไม่ควรมียกกฎหมายมากำหนด เพราะของเดิมเหมาะสมแล้ว

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อ 1

เพศมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นที่มีต่อการนำเสนอภาพหรือข้อความรุนแรงในสื่อมวลชน พบว่า

กลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นในเรื่องปริมาณการนำเสนอภาพหรือข้อความรุนแรงในสื่อมวลชนไม่แตกต่างกันซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐาน

สมมติฐานข้อ 2

ประเภทโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นที่มีต่อการนำเสนอภาพหรือข้อความรุนแรงในสื่อมวลชน พบว่า

ประเภทของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นที่มีต่อการนำเสนอภาพหรือข้อความรุนแรงในสื่อมวลชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

สมมติฐานข้อ 3

ความคิดเห็นของเด็กวัยรุ่นชายและหญิง เมื่อเปรียบเทียบความรุนแรงระหว่างสื่อโทรทัศน์ กับสื่อหนังสือพิมพ์รายวันแล้ว มีระดับและปริมาณความรุนแรงแตกต่างกัน พบว่า

ในความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิง เมื่อเปรียบเทียบความรุนแรงระหว่างสื่อโทรทัศน์ กับสื่อหนังสือพิมพ์รายวันแล้วไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐาน

อภิปรายผล

ความคิดเห็นต่อความรุนแรงในสื่อหนังสือพิมพ์

หนังสือพิมพ์เป็นสื่อมวลชนที่เก่าแก่มากที่สุด และเป็นสื่อมวลชนที่มีบทบาทอิทธิพลต่อชีวิตประจำวันของมนุษย์เป็นอย่างมาก ด้วยคุณลักษณะพิเศษของสื่อที่มีความคงทนถาวร ข้อความที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์จะยืนยาว เป็นเอกสารอ้างอิงทางประวัติศาสตร์ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้หนังสือพิมพ์ยังสามารถนำเสนอเนื้อหาข่าวสารได้เป็นจำนวนมาก และสามารถนำเสนอในส่วนของรายละเอียดได้มากกว่าสื่อมวลชนประเภทอื่น อีกทั้งหนังสือพิมพ์ยังเป็นสื่อมวลชนที่มีราคาถูกหาซื้อได้ง่าย ประชาชนนิยมอ่านและให้ความสนใจต่อข่าวสารต่างๆ ที่หนังสือพิมพ์มีการนำเสนอเป็นจำนวนมากเช่นเดียวกัน จะเห็นได้จากยอดจำหน่ายของหนังสือพิมพ์รายวันในประเทศไทยนั้นมียอดจำหน่ายที่ค่อนข้างสูง

ข่าวและภาพข่าวที่มีลักษณะที่น่าสนใจ ส่วนหนึ่งที่มีปรากฏตามหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันเป็นประจำนั้นก็คือ ข่าวที่อยู่ในความสนใจของประชาชน ซึ่งรวมไปถึงข่าวและภาพที่ให้ความรู้สึกในทางลบ นั่นคือทำให้เกิดความรู้สึกกลัว ขยะแขยง หรือคูแฉั่วจาก ภาพในลักษณะดังกล่าวถือเป็นภาพที่แสดงถึงความรุนแรงได้อย่างเด่นชัด ได้แก่ ภาพข่าวอาชญากรรม ภาพข่าวอุบัตินัย เป็นต้น

ภาพข่าวในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์นั้นเป็นภาพข่าวที่แตกต่างจากภาพข่าวอื่นๆ เพราะมีคุณค่าในตัวเองและมีคุณค่าทางข่าวสูง สามารถเรียกร้องความสนใจของผู้อ่านได้ดี ทั้งนี้เนื่องจากภาพนั้นสามารถเล่าเรื่อง หรือรายละเอียดของเหตุการณ์ในภาพได้โดยไม่ต้องใช้คำอธิบาย หรือถ้าใช้ก็เพียงคำอธิบายสั้นๆ ก็เพียงพอที่จะทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจได้ทันที

จริงอยู่ที่หน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันนั้นถือเป็นหน้าตาและแสดงถึงเอกลักษณ์ของหนังสือพิมพ์ อีกทั้งยังทำหน้าที่ในการดึงดูดความสนใจให้ผู้อ่านเลือกซื้อหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นๆ ความเหมาะสมของเนื้อหาข่าวและภาพข่าวจึงเป็นสิ่งที่ต้องมีการพิจารณาอย่างถี่ถ้วน

ผลการวิจัยพบว่า

กลุ่มวัยรุ่นมีพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์เป็นประจำเกือบทุกวัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่กลุ่มวัยรุ่นให้ความสนใจ เช่นเดียวกับโทรทัศน์นั้น กล่าวคือนอกจากวัยรุ่นจะดูโทรทัศน์เป็นประจำทุกวันแล้ว หนังสือพิมพ์ก็เป็นอีกสื่อหนึ่งที่กลุ่มวัยรุ่นให้ความสนใจในอันดับรองลงมาแต่ก็ยังน้อยกว่าสื่อโทรทัศน์ ทั้งนี้เป็นเพราะความได้เปรียบของสื่อโทรทัศน์ เพราะสื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่เปิดรับได้ง่ายกว่า เพียงเปิดเครื่องแล้วชมได้ทันที ก็สามารถเข้าใจจากภาพและเนื้อหาที่นำเสนอผ่านรายการต่างๆ ได้เลย ผิดกับหนังสือพิมพ์ที่จะต้องเปิดอ่านไปที่ละหน้า ซึ่งต้องให้ความสนใจและตั้งใจที่จะอ่านจึงจะเข้าใจเนื้อหาได้โดยละเอียด

อีกทั้งกลุ่มวัยรุ่นยังใช้เวลาในการอ่านหนังสือพิมพ์ปกติในแต่ละครั้ง ไม่ถึง 1 ชั่วโมง และอย่างมากที่สุดก็ไม่เกิน 1 ชั่วโมง ซึ่งถือว่าน้อยกว่าการดูโทรทัศน์ในแต่ละวันมา

ช่วงเวลาที่กลุ่มวัยรุ่นอ่านหนังสือพิมพ์เป็นประจำนั้นจะเป็นเวลาหลังเลิกเรียนหรือกลับถึงบ้านแล้ว ซึ่งเป็นเวลาที่คาบเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อโทรทัศน์ ในแต่ละวัน นั่นคือ ถึงแม้ว่าวัยรุ่นจะมีโอกาสที่จะอ่านหนังสือพิมพ์ได้ทั้งในช่วงเช้าและช่วงกลางวัน แต่ด้วยความเร่งรีบและความไม่สะดวกในการอ่าน ดังที่กล่าวไว้ข้างต้นว่า หนังสือพิมพ์ที่จะต้องเปิดอ่านไปที่ละหน้า ซึ่งต้องให้ความสนใจและตั้งใจที่จะอ่านจึงจะเข้าใจเนื้อหาได้โดยละเอียด ทำให้มีช่วงเวลาประจำในการอ่านหนังสือพิมพ์คือช่วงเวลาดังกล่าว โดยมีลักษณะที่อ่านหนังสือพิมพ์ก่อนที่จะดูโทรทัศน์ หรืออ่านหนังสือพิมพ์ไปพร้อมๆ กับดูโทรทัศน์ แต่เมื่ออ่านจบแล้วก็จะดูโทรทัศน์ต่อไปนั่นเอง

กลุ่มวัยรุ่นอ่านข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวัน และเคยเห็นภาพหรือข่าวความรุนแรงซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับสื่อโทรทัศน์แล้ว กลุ่มวัยรุ่นจะเปิดรับข่าวหน้าหนึ่งและจดจำภาพหรือข่าวความรุนแรงได้มากกว่าการดูข่าวภาคค่ำหรือภาคดึกทางโทรทัศน์ ทั้งนี้เพราะ สื่อหนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่มีลักษณะคงทนถาวร ข้อความที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์จะยืนยาว การให้ความสนใจและตั้งใจที่จะอ่านเพื่อให้เข้าใจเนื้อหาโดยละเอียดนั้นจะก่อให้เกิดความจดจำมากกว่าการดูแบบผ่านๆ ม้วนเดียวจบเหมือนพฤติกรรมการดูโทรทัศน์ทุกๆ ไป

กล่าวโดยสรุป กลุ่มวัยรุ่นเปิดรับความรุนแรงที่ปรากฏในภาพหรือข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์เป็นประจำเกือบทุกวัน แต่น้อยกว่าสื่อโทรทัศน์ แต่อย่างไรก็ตามการอ่านหนังสือพิมพ์นั้นก็ยังคงเป็นปกติวิสัยของพฤติกรรมของกลุ่มวัยรุ่นในปัจจุบันนี้

ความคิดเห็นที่มีต่อความรุนแรงในสื่อโทรทัศน์

โทรทัศน์ เป็นสื่อมวลชนที่มีข้อได้เปรียบในด้านการถ่ายทอด เผยแพร่ และส่งต่อข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว กระจายไปสู่กลุ่มผู้รับสารได้เป็นจำนวนมากในระยะเวลาอันสั้น อีกทั้งยังมีภาพที่เคลื่อนไหวให้เห็น สอดคล้องกับเสียงที่สามารถรับฟัง ทำให้สร้างความสนใจ และดึงดูดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และถือได้ว่าสื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพในการนำเสนอข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดเป็นอันดับแรกของสื่อมวลชนในปัจจุบัน

รายการข่าวโทรทัศน์ เป็นรายการที่ได้รับความนิยมมากที่สุดรายการหนึ่ง ซึ่งจากผลการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ และผลการวิจัยของนักวิจัยอื่นๆ ในสถาบันต่างๆ พบว่า ประเภทของรายการที่เข้าถึงประชาชนมากที่สุด คือ รายการจากการนำเสนอทางโทรทัศน์ และร้อยละ 94.7 สนใจชมข่าวโทรทัศน์ แต่สื่อโทรทัศน์ไม่อาจจำกัดผู้ชมได้เฉพาะเจาะจง จึงสามารถชมได้พร้อมกันทุกเพศทุกวัย

ปัจจุบัน ข่าวโทรทัศน์มีการแข่งขันที่สูงมากในเชิงธุรกิจ ทำให้เกิดการแข่งขันในด้านรูปแบบการนำเสนอ เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้ชมให้ติดตามข่าวทางสถานีของตนให้มากที่สุด ทำให้การเสนอข่าวในปัจจุบันนี้มุ่งไปยังกลุ่มผู้ชมทุกระดับชั้น และให้ความสำคัญกับข่าวซึ่งเป็นที่สนใจของคนส่วนใหญ่ในสังคมมากขึ้น ซึ่งข่าวประเภทนี้ได้แก่ ข่าวเบา ซึ่งเป็นเรื่องราวที่ดีแง่หรือสะท้อนปัญหาและสภาพของสังคมต่างๆ เช่น ข่าวอาชญากรรม ยาเสพติด โสเภณี อุบัติภัย การประสพชะตากรรมของมนุษย์ ฯลฯ ซึ่งหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องนำเสนอภาพในด้านความรุนแรง

ผลการวิจัยพบว่า

กลุ่มวัยรุ่นเปิดรับสื่อโทรทัศน์เป็นประจำทุกวัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่กลุ่มวัยรุ่นให้ความสนใจ และติดตามอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจากธรรมชาติของสื่อโทรทัศน์นั้น เป็นสื่อที่มีความผูกพันใกล้ชิดกับประชาชน และเป็นสื่อมวลชนที่ได้รับความนิยมสูงมาก ดังนั้นสื่อโทรทัศน์สามารถเข้าถึงกลุ่มวัยรุ่นได้อย่างง่ายดายและเป็นจำนวนมาก อีกทั้งยังเห็นได้ชัดเจนว่ากลุ่มวัยรุ่นเปิดรับสื่อโทรทัศน์จนกลายเป็นกิจวัตรประจำวันไปแล้ว

นอกจากนี้ กลุ่มวัยรุ่นยังใช้เวลาในการดูโทรทัศน์ในแต่ละวัน ตั้งแต่ 2 ชั่วโมง จนถึง 4 ชั่วโมง ซึ่งถือว่าเป็นระยะเวลาปกติที่กลุ่มวัยรุ่นให้ความสนใจกับการรับชมรายการต่างๆ ในแต่ละวัน

- ช่วงเวลาที่กลุ่มวัยรุ่นให้ความสนใจและรับชมเป็นประจำนั้นจะเป็นเวลาหลังเลิกเรียนไปจนถึง 4 ทุ่ม ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่าการเปิดรับสื่อโทรทัศน์นั้นจะมีช่วงเวลาที่ตายตัวสำหรับกลุ่มวัยรุ่น กล่าวคือ พวกเขามีภาระที่เกี่ยวข้องกับการเรียนหนังสือในช่วงเช้าถึงเย็น ดังนั้นการเปิดรับสื่อโทรทัศน์จึงสามารถทำได้เพียงช่วงเวลาดังกล่าวเท่านั้น และจากช่วงเวลานั้น รายการข่าวภาคค่ำและรายการข่าวภาคดึกก็เป็นรายการที่กลุ่มวัยรุ่นรับชมเป็นประจำทุกวัน อีกทั้งกลุ่มวัยรุ่นยังเคยเห็นภาพหรือข่าวที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงที่ปรากฏในข่าวภาคค่ำหรือภาคดึกเป็นประจำเช่นเดียวกัน ซึ่งเป็นหัวข้อที่ให้ความสนใจในการทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

กล่าวโดยสรุป กลุ่มวัยรุ่นเปิดรับความรุนแรงที่ปรากฏในภาพหรือข่าวภาคค่ำหรือภาคดึกทางสื่อโทรทัศน์เป็นประจำทุกวัน จนอาจกล่าวได้ว่าเป็นปกติวิสัยของพฤติกรรมของกลุ่มวัยรุ่นในปัจจุบันนี้

สรุปพฤติกรรมการเปิดรับสื่อมวลชนของวัยรุ่นในปัจจุบัน

1. วัยรุ่นไทยอ่านหนังสือพิมพ์น้อยกว่าดูโทรทัศน์
2. วัยรุ่นไทยใช้เวลาในการอ่านหนังสือพิมพ์น้อยกว่าดูโทรทัศน์
3. ช่วงเวลาที่ใช้สื่อเป็นช่วงเวลาเดียวกันกล่าวคือหลังเลิกเรียนแล้ว แต่ลักษณะการอ่านจะเป็นรูปแบบที่อ่านหนังสือพิมพ์ก่อนแล้วจึงดูโทรทัศน์ หรืออ่านไปพร้อมๆ กับดูโทรทัศน์เลย และเมื่ออ่านจบก็จะดูโทรทัศน์ต่อไป จากเลิกเรียนถึงหัวค่ำไปจนถึง 4 ทุ่ม ตามลำดับ
4. วัยรุ่นทุกคนอ่านข่าวหน้าหนึ่ง และดูข่าวโทรทัศน์ และเคยเห็นภาพหรือข่าวความรุนแรงที่ปรากฏในสื่อทั้งสองประเภทเป็นประจำ แสดงให้เห็นว่าวัยรุ่นเปิดรับสื่อทั้งสองประเภทและรับรู้ในเรื่องความรุนแรง จนเห็นว่าเป็นเรื่องปกติทั่วไปที่ต้องเห็นหรือพบเจอทุกวัน และอาจกล่าวได้ว่าเป็นความเคยชินของกลุ่มวัยรุ่นในปัจจุบันไปแล้ว

ความคิดเห็นที่มีต่อความรุนแรงในสื่อมวลชน

กลุ่มวัยรุ่นมองว่าการนำเสนอภาพหรือข่าวของสื่อมวลชนในปัจจุบันนี้มีปริมาณและระดับความรุนแรงในลักษณะที่พอดีแล้วค่อนข้างไปในทางรุนแรงมากเกินไป ซึ่งตรงข้ามกับสิ่งที่ผู้วิจัยได้คาดการณ์ไว้ในตอนว่า ความรุนแรงในสื่อมวลชนในปัจจุบันนั้นมีมากเกินไป ทั้งนี้เป็นเพราะว่าในมุมมองของวัยรุ่นนั้นรับรู้ในเรื่องความรุนแรงว่าเป็นเรื่องปกติทั่วไป และเป็นความเคยชินใน

ชีวิตประจำวัน จนทำให้เกิดความรู้สึกว่าสิ่งที่ผู้ใหญ่มองว่าเป็นความรุนแรง แต่ในสายตาพวกเขาแล้วเป็นเรื่องธรรมดา

วัยรุ่นเห็นว่าหนังสือพิมพ์นำเสนอความรุนแรงมากกว่าโทรทัศน์ ถึงแม้ว่าพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์จะน้อยกว่าก็ตาม แต่ลักษณะของการดูโทรทัศน์นั้นจะมีความจดจ่อน้อยกว่าการอ่านหนังสือพิมพ์ และลักษณะของสื่อหนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่มีความคงทนถาวร เป็นหลักฐานอ้างอิงได้เป็นอย่างดี จึงก่อให้เกิดการจดจำได้มากกว่า

แต่อย่างไรก็ตามลักษณะของข้อมูลก็มีลักษณะที่ไม่ต่างกันมากนัก ถึงแม้วัยรุ่นจะเห็นว่าหนังสือพิมพ์นำเสนอความรุนแรงมากกว่าโทรทัศน์ แต่วัยรุ่นก็เห็นว่าการนำเสนอความรุนแรงในสื่อโทรทัศน์และหนังสือพิมพ์นั้นค่อนข้างที่จะใกล้เคียงกัน นั่นแสดงให้เห็นว่า เพราะกลุ่มวัยรุ่นมองว่าความรุนแรงเป็นเรื่องปกติธรรมดาและมีความเคยชินกับความรุนแรง ดังนั้นคำตอบในเชิงเปรียบเทียบระหว่างสื่อโทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ในด้านความรุนแรงนั้นจึงมีลักษณะที่กำกวมกัน (ดังข้อมูลในตารางที่ 17)

วัยรุ่นมองว่าหนังสือพิมพ์ไทยนำเสนอความรุนแรงมากกว่าหนังสือพิมพ์ต่างประเทศ ทั้งนี้เป็นเพราะเงื่อนไขในการรับสื่อหนังสือพิมพ์ของวัยรุ่นไทยถูกจำกัดอยู่ในวงแคบ กล่าวคือ โอกาสที่วัยรุ่นไทยจะรับสื่อหนังสือพิมพ์ต่างประเทศมีน้อยมาก การรับสื่อหนังสือพิมพ์ต่างประเทศนั้นมักจะขึ้นอยู่กับพ่อแม่ผู้ปกครอง ทั้งในส่วนของฐานะและหน้าที่การงาน ความสามารถในการด้านภาษาของวัยรุ่น ห้องสมุด โรงเรียน รวมไปถึงความแพร่หลายของหนังสือพิมพ์ต่างประเทศในประเทศไทยก็มีสัดส่วนที่น้อยมากเมื่อเทียบกับหนังสือพิมพ์ไทย นอกจากนี้ จากงานวิจัยของณรงค์ศักดิ์ ศรีทานันท์ (จุฬาฯ วพ., 2534) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาและแนวทางการคัดเลือกข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันของบรรณาธิการและหัวหน้าข่าว ผลการวิจัยพบว่า หนังสือพิมพ์รายวัน (ไทยรัฐและเดลินิวส์) ให้ความสำคัญกับข่าวเบา เช่น ข่าวอาชญากรรมหรือ ข่าวโรงพัก ข่าวอุบัติเหตุ ข่าวกีฬา รวมทั้งเน้นคุณค่าของความเป็นข่าวทางเพศสูงกว่าหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ ซึ่งให้ความสำคัญกับข่าวหนัก เช่น ข่าวการเมือง ข่าวต่างประเทศ ข่าวเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังพบว่าหนังสือพิมพ์โดยทั่วไป มีแนวโน้มให้ความสำคัญในการเสนอข่าว โดยมุ่งเสนอข่าวในเชิงลบมากกว่าข่าวในเชิงบวก ซึ่งก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่วัยรุ่นมองว่าหนังสือพิมพ์ไทยนำเสนอความรุนแรงมากกว่าหนังสือพิมพ์ต่างประเทศนั่นเอง

และจากเหตุผลเดียวกันนี้ที่ทำให้กลุ่มวัยรุ่นมองว่าข่าวหน้าหนึ่งนั้นรุนแรงกว่าข่าวในหน้าอื่นๆ ทั้งนี้จากแนวคิดเกี่ยวกับข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ พบว่า หน้าหนึ่ง ถือว่าเป็นหน้าตาของหนังสือพิมพ์ จะเป็นสิ่งที่แสดงเอกลักษณ์ของหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นๆ ซึ่งมีองค์ประกอบของ ภาพข่าว ซึ่งเป็นภาพที่แตกต่างจากภาพทั่วไป ทั้งนี้ภาพข่าวจะมีคุณค่าในตัวเอง สามารถดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้ดี สามารถเล่ารายละเอียดเหตุการณ์ในภาพได้โดยไม่ต้องใช้คำบรรยาย หรือใช้คำบรรยายเพียงสั้นๆ เป็นการช่วยให้ผู้อ่านได้มีโอกาสเห็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในข่าว ช่วยให้เกิดผลสะท้อนกลับได้ง่ายขึ้น ส่วนเนื้อหาข่าว ก็ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของของหน้าหนึ่ง จะประกอบด้วยหัวข้อ ความนำ และเนื้อหาข่าว ซึ่งเน้นภาษาที่เร้าอารมณ์และความรู้สึกมากกว่า ดังนั้นข่าวที่นำเสนอความรุนแรงที่ปรากฏในหน้าหนึ่งก็ย่อมแสดงออกถึงความรุนแรงได้อย่างเด่นชัด จนทำให้วัยรุ่นมองว่าข่าวหน้าหนึ่งนั้นรุนแรงกว่าข่าวในหน้าอื่นๆ นั่นเอง

วัยรุ่นมองว่าโทรทัศน์ไทยนำเสนอความรุนแรงน้อยกว่าโทรทัศน์ต่างประเทศ ซึ่งตรงข้ามกับสื่อหนังสือพิมพ์ ทั้งนี้เป็นเพราะเงื่อนไขในการรับสื่อโทรทัศน์ของวัยรุ่นไทยเปิดกว้างกว่าสื่อหนังสือพิมพ์ กล่าวคือโอกาสที่วัยรุ่นไทยจะรับสื่อโทรทัศน์ต่างประเทศมีอยู่มาก อาทิ การเป็นสมาชิกของเคเบิลทีวี ซึ่งรายการส่วนใหญ่เป็นของต่างประเทศ นอกจากนี้ ในส่วนของสื่อโทรทัศน์ไทยเองยังมีการนำเสนอข่าวต่างประเทศเป็นส่วนหนึ่งของรายการข่าวเป็นประจำอยู่แล้ว นอกจากนี้ ก็ไม่ต้องอาศัยความสามารถในด้านภาษาของวัยรุ่น เพราะมีการแปลไว้หมดแล้วสามารถเข้าใจได้ทันที นอกจากนี้ จากการแนวคิดเกี่ยวกับสื่อโทรทัศน์ พบว่า ข่าวต่างประเทศ เป็นส่วนหนึ่งของข่าวประจำวัน ซึ่งจะรายงานเหตุการณ์น่าสนใจที่เกิดขึ้นในที่ต่างๆ ทั่วโลก โดยเลือกข่าวที่เห็นว่าเป็นที่น่าสนใจของคนในประเทศ ซึ่งก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่วัยรุ่นมองว่าโทรทัศน์ไทยนำเสนอความรุนแรงน้อยกว่าโทรทัศน์ต่างประเทศนั่นเอง

ส่วนข้อสังเกตอีกประการหนึ่งก็คือ กลุ่มวัยรุ่นอาจมองว่าโทรทัศน์ต่างประเทศนำเสนอความรุนแรงมากกว่าของไทย ก็เพราะว่าอาจเปรียบเทียบกับภาพรวมทั้งหมดในทุกประเภทของรายการที่โทรทัศน์ต่างประเทศนำเสนอ ซึ่งในการศึกษาวิจัยครั้งนี้นั้น ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเฉพาะรายการข่าวเท่านั้น โดยกลุ่มวัยรุ่นอาจเกิดความสับสนในการตอบคำถามของส่วนนี้ และอาจจะเป็นข้อผิดพลาดในการสร้างแบบสอบถามที่ทำให้เกิดความเข้าใจสับสนได้

ถึงอย่างไรก็ตามกลุ่มวัยรุ่นมองว่ารายการข่าวโทรทัศน์นั้นรุนแรงกว่ารายการอื่นๆ ทั้งนี้จากงานวิจัยของนฤมล สิงหประเสริฐ (จุฬาฯ วพ., 2534) ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการนำเสนอความรุนแรงในข่าวโทรทัศน์ พบว่า บุคลากรที่เป็นผู้ผลิตข่าวในกระบวนการผลิตข่าวทุกขั้นตอน ทุกคน

ล้วนมีส่วนในการคัดเลือกนำเสนอความรุนแรงในข่าวทั้งสิ้น แต่ผู้ที่มีบทบาทสำคัญมากที่สุดใน การพิจารณาคัดเลือกนำเสนอความรุนแรงในข่าวโทรทัศน์ คือ บรรณาธิการข่าว เนื่องจากการตัดสินใจ ขั้นสุดท้ายในกระบวนการผลิตข่าวที่จะออกอากาศหรือไม่ออกอากาศของฝ่ายข่าวทุกสถานีอยู่ที่ บรรณาธิการข่าว นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจของบรรณาธิการข่าว ได้แก่ สภาวะการแข่งขันในการนำเสนอข่าวของแต่ละสถานี อีกทั้งรายการข่าวยังเป็นรายการประเภท เดียวที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องผ่านการพิจารณาจากหน่วยงานของรัฐก่อนออกอากาศ ทำให้ในบาง ครั้งก็มีโอกาสที่จะนำเสนอภาพหรือข่าวความรุนแรงในการนำเสนอได้อย่างง่ายดาย

วัยรุ่นมองว่าข่าวอาชญากรรมในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์นั้นมีความรุนแรงมากที่สุด โดยแยกเป็นข่าวฆาตกรรม ฆ่าตัวตาย ช่มชู้แล้วฆ่า และมีอีกไม่น้อยเห็นว่าเป็นข่าวสงครามหรือ จราจร ซึ่งสอดคล้องกับความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างผู้ร้ายกับเหยื่อที่วัยรุ่นมองว่าเป็นความรุนแรง ทั้งนี้เพราะข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันนั้นนิยมนำเสนอข่าวในประเภทข่าวเบา ซึ่งได้แก่ ข่าวที่มีองค์ประกอบของความน่าสนใจมากกว่าความสำคัญ มักเป็นเหตุการณ์ที่สร้างความสนใจให้ ผู้อ่านในช่วงระยะเวลาเดียวกัน แล้วจางหายไปจากความทรงจำของประชาชน ตัวอย่างเช่น ข่าว อาชญากรรม ตีรันฟันแทง ข่าวบันเทิง เหตุการณ์ที่เป็นข่าวจะไม่มีผลกระทบต่อเนื่องกับความเป็น อยู่ของประชาชนเท่าใดนัก แต่จะให้อารมณ์สนองความอยากรู้อยากเห็นแก่ผู้อ่านต่อเหตุการณ์ที่เกิด ขึ้นประจำวัน ข่าวประเภทนี้จึงมักมีองค์ประกอบของความสนใจกระตุ้นอารมณ์ตื่นเต้นเร้าใจได้ มากกว่าข่าวหนัก

ส่วนในสื่อโทรทัศน์ วัยรุ่นมองว่าข่าวภาคค่ำนั้นมีความรุนแรงมากที่สุด ทั้งนี้เพราะเป็น ช่วงเวลาที่วัยรุ่นดูโทรทัศน์มากที่สุด เพราะฉะนั้นวัยรุ่นก็จะเปิดรับข่าวสารรวมไปถึงความรุนแรง อย่างเต็มที่ โดยข่าวอาชญากรรมมีความรุนแรงมากที่สุด และแยกเป็นข่าวฆาตกรรม ฆ่าตัวตาย ช่มชู้แล้วฆ่า และข่าวสงครามหรือ จราจร เช่นเดียวกับสื่อหนังสือพิมพ์ แต่สื่อโทรทัศน์นั้นมองว่า ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างผู้ร้ายกับเหยื่อที่วัยรุ่นมองว่าเป็นความรุนแรง และที่น่าสนใจก็คือสิ่ง ที่เกิดขึ้นระหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก หรือพ่อแม่กับลูกนั้นกลุ่มวัยรุ่นก็มองว่าเป็นความรุนแรงเช่นเดียวกัน ทั้งนี้จากงานวิจัยของอูราเพ็ญ ตรียางค์กุล พบว่า การตัดสินใจในการเสนอข่าวและผลิตข่าว โทรทัศน์ มีลักษณะที่ต้องคำนึงถึงรสนิยมของกลุ่มผู้ชมที่เป็นตลาดการค้าข้างต้นแล้ว ข่าวโทรทัศน์ต้อง มีลักษณะที่ไม่เคร่งเครียดหรือเน้นเรื่องราวที่มีสาระมากๆ เช่น ข่าวอาชญากรรม ข่าวอุบัติเหตุ ข่าว บันเทิง ข่าวสังคม เป็นต้น ซึ่งจัดอยู่ในประเภทข่าวเบา (Soft News) จากประเด็นนี้จะเห็นได้ว่า ใน รายงานข่าวโทรทัศน์ที่ผ่านมามาจนถึงปัจจุบัน มีการให้ความสำคัญและให้ความสนใจกับข่าวซึ่งเป็น ที่สนใจของคนส่วนใหญ่ในสังคม (Human Interest) ซึ่งจัดอยู่ในข่าวเบามากขึ้น โดยเฉพาะเรื่องราว

หรือเหตุการณ์ที่เป็นการตีแผ่หรือสะท้อนปัญหาและสภาพของสังคมต่างๆ เช่น ข่าวอาชญากรรม ยาเสพติด โสเภณี อุบัติภัย การประสพชะตากรรมของมนุษย์นั่นเอง

ความคิดเห็นในด้านรูปแบบ วิธีการนำเสนอ และองค์ประกอบของการนำเสนอความรุนแรง

วัยรุ่นมองว่าการนำเสนอความรุนแรงในสื่อหนังสือพิมพ์นั้น มีองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ดูรุนแรงมากขึ้น ได้แก่ การใช้ภาพถ่าย โดยเฉพาะการนำเสนอด้วยภาพสี ซึ่งจากแนวคิดของภาพข่าวนั้น พบว่า ภาพข่าว เป็นภาพที่แตกต่างจากภาพทั่วไป ทั้งนี้ภาพข่าวจะมีคุณค่าในตัวเอง สามารถดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้เป็นอย่างดี สามารถเล่ารายละเอียดเหตุการณ์ในภาพได้โดยไม่ต้องใช้คำบรรยาย หรือใช้คำบรรยายเพียงสั้นๆ เป็นการช่วยให้ผู้อ่านได้มีโอกาสเห็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในข่าว ช่วยให้เกิดผลสะท้อนกลับ โดยที่หนังสือพิมพ์มีหน้าที่หลักในการเสนอข่าว ภาพข่าวจึงมีความสำคัญมาก เนื่องจากภาพสามารถบอกรายละเอียดของเรื่องราวได้มากกว่าการบรรยายด้วยคำพูด ซึ่งประโยชน์ของภาพข่าวในหนังสือพิมพ์ มีหลายประการ อาทิ

- ช่วยให้ผู้อ่านมีโอกาสได้เห็นเหตุการณ์จริง
- ช่วยสร้างความรู้สึกร่วมกัน ทำให้เกิดผลสะท้อนกลับ (Feed back) เป็นต้น

นอกจากนี้ลักษณะหรือท่าทางของภาพที่ทำให้ดูรุนแรง ก็คือ ภาพที่เกี่ยวกับการศพ เช่น การชำแหละศพ ผ่าตัดเห็นอวัยวะภายใน อีกทั้งภาพศพที่เห็นใกล้ๆ เห็นเลือด หรือศพถูกห่อด้วยผ้าขาว ก็เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ก่อให้เกิดความรู้สึกกลัว ขยะแขยงและหดหู่ เช่นเดียวกัน

สำหรับในสื่อโทรทัศน์นั้น องค์ประกอบสำคัญที่วัยรุ่นมองว่ามีความรุนแรงมากขึ้นก็คือ ภาพข่าวเช่นเดียวกันกับสื่อหนังสือพิมพ์ โดยลักษณะของการหยุดหรือแช่ภาพความรุนแรงไว้นานๆ โดยไม่มีการเซ็นเซอร์ภาพเลย หรือถ้าเป็นการถ่ายทอดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นสดๆ แล้วจะยิ่งทำให้รุนแรงมากขึ้นไปตามลำดับ ส่วนที่แตกต่างกันก็คือ ลักษณะหรือท่าทางของภาพที่ทำให้ดูรุนแรง ก็คือ ภาพขณะกำลังมีการทำร้าย นอกจากนั้นได้ข้อสรุปเช่นเดียวกับสื่อหนังสือพิมพ์

ความคิดเห็นในด้านผลกระทบ

วัยรุ่นมองว่าการนำเสนอความรุนแรงที่นำเสนอในสื่อหนังสือพิมพ์และสื่อโทรทัศน์นั้น ไม่มีผลกระทบต่อตัวเองกล่าวคือ ไม่ทำให้เกิดความรู้สึกกลัว ขยะแขยง หรือหดหู่ แต่ทำให้เด็กดู

กลับคิดตรงกันข้ามว่าจะมีผลกระทบ ก่อให้เกิดความรู้สึกดังกล่าวได้ ทั้งนี้เป็นเพราะการที่วัยรุ่นได้ อ่านเป็นประจำ หรือเห็นภาพความรุนแรงบ่อยๆ จนเกิดความชินชากับความรุนแรง ทำให้เห็นเป็นเรื่องปกติ ทั้งๆ ที่ความจริงนั้นอาจจะรุนแรง ดังนั้นกับเด็กพวกเขาจึงมองว่ามีวุฒิภาว่น้อยกว่าเขา และอาจก่อให้เกิดความรู้สึกกลัว ขยะแขยงหรือหดหู่ได้ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างสื่อโทรทัศน์กับสื่อหนังสือพิมพ์แล้ว ความรุนแรงในสื่อโทรทัศน์จะก่อให้เกิดผลกระทบกับเด็กมากกว่า

วัยรุ่นมองว่าการนำเสนอความรุนแรงในข่าวของสื่อมวลชนนั้นไม่ค่อยมีโทษเท่าไรนัก แต่อย่างไรก็ตาม ในส่วนที่เป็นโทษนั้นพวกเขามองว่าความรุนแรงที่นำเสนออาจเป็นชนวนที่กระตุ้นให้เกิดอาชญากรรมได้ ทั้งนี้เป็นเพราะวัยรุ่นมองว่าความรุนแรงในสื่อมวลชนนั้นเมื่อได้เห็นบ่อยๆ หรือเห็นเป็นประจำแล้วนั้นจะทำให้เกิดความรู้สึกว่าความรุนแรงเป็นเรื่องธรรมดา นอกจากนี้ยังมีข้อมูลสนับสนุนอีกว่า ความรุนแรงในสื่อมวลชนนั้นอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อพฤติกรรมได้ นั่นคือ อาจก่อให้เกิดพฤติกรรมการเล่นแบบในสิ่งที่ไม่ดีได้ ดังนั้นโอกาสที่จะก่อให้เกิดอาชญากรรมก็ง่ายขึ้น เพราะเหตุผลดังกล่าวข้างต้นนั่นเอง

ความคิดเห็นในด้านการรับรู้ ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ

วัยรุ่นเห็นด้วยในความคิดที่ว่าภาพความรุนแรงในสื่อมวลชนนั้นสามารถดึงดูดใจได้เป็นอันดับแรก และมองว่าความรุนแรงที่เห็นในสื่อมวลชนนั้นมีน้อยกว่าในโลกแห่งความจริง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าในโลกแห่งความเป็นจริงนั้นมีความรุนแรงอยู่แล้ว อีกทั้งการมองเห็นความรุนแรงเป็นเรื่องปกติธรรมดา จึงทำให้วัยรุ่นมองว่าการนำเสนอความรุนแรงในสื่อมวลชนในปัจจุบันนั้นมีความพอดีแล้วนั่นเอง นอกจากนี้สิ่งดังกล่าวยังสะท้อนความเป็นจริงให้เห็นว่าวัยรุ่นมองไม่เห็นโทษของการนำเสนอความรุนแรงในสื่อมวลชน ทั้งนี้ก็เพราะว่าถึงจะดูหรือไม่ดูก็มีของจริงให้ดูอยู่แล้ว ทั้งยังรุนแรงมากกว่า จึงสนับสนุนว่าความรุนแรงในสื่อมวลชนในปัจจุบันเหมาะสมพอดีแล้วนั่นเอง นอกจากนี้ ยังมีข้อมูลที่สนับสนุนในเรื่องความพอดีก็คือ วัยรุ่นนั้นยอมรับว่าวัยรุ่นนิยมความรุนแรง และผู้อ่านหรือผู้ชมก็ชอบความรุนแรง เพราะว่าให้ความรู้สึกตื่นเต้นและได้เห็นของจริง ทำให้วัยรุ่นยอมรับว่าไม่ตระหนักถึงโทษของการนำเสนอความรุนแรงมากนัก

วัยรุ่นมองว่าสื่อมวลชนในปัจจุบันนี้นำเสนอความรุนแรงได้อย่างเหมาะสมแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นที่ว่าปริมาณและระดับความรุนแรงมีความพอดีแล้วเช่นเดียวกัน ซึ่งสิ่งนี้แสดง

ให้เห็นว่าวัยรุ่นไม่เห็นว่าการนำเสนอความรุนแรงของสื่อมวลชนในปัจจุบันนี้เป็นปัญหาแต่อย่างใดเลย ทั้งนี้เพราะว่า

1. โลกความจริงนั้นรุนแรงมากกว่าอยู่แล้ว
2. วัยรุ่นนั้นรู้สึกชินชากับความรุนแรง เมื่อเห็นก็ไม่เกิดความรู้สึกกลัวแต่อย่างใด
3. รสนิยมของวัยรุ่นในเรื่องความรุนแรงคือเห็นเป็นความตื่นเต้น และรู้สึกดีที่ได้เห็นของจริง

นอกจากนี้ ยังต้องการให้มีการนำเสนอต่อไป ช่วงเวลาในการนำเสนอที่เหมาะสมดีแล้ว เพราะฉะนั้น ไม่ต้องการปรับปรุงในเรื่องดังกล่าวเลย แต่อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าวัยรุ่นจะมองว่าการนำเสนอความรุนแรงในสื่อมวลชนในปัจจุบันนี้นั้นมีความเหมาะสมดีแล้ว และต้องการให้มีการนำเสนอต่อไป แต่ถึงอย่างไรก็ตามก็มีข้อเสนอแนะให้มีการเซ็นเซอร์ภาพบ้าง

ข้อเสนอแนะในงานวิจัย

สิ่งสำคัญอีกสิ่งหนึ่งที่ผู้วิจัยเห็นว่าควรหยิบยกขึ้นมาเป็นประเด็นนั้นก็คือผลการวิจัยที่ปรากฏว่าวัยรุ่นไทยมีความรู้สึกชินชากับความรุนแรง และมองว่าสื่อมวลชนนำเสนอความรุนแรงในปริมาณที่พอดี มีความเหมาะสมแล้ว และสมควรที่จะให้มีต่อไป ซึ่งการที่ผลการวิจัยออกมาเช่นนี้ นับว่าน่าเป็นห่วงวัยรุ่นไทยที่อาจตกเป็นเครื่องมือของสื่อมวลชน โดยการถูกปลูกฝังทัศนคติและพฤติกรรมโดยไม่รู้ตัว เพราะความคิดเห็นเช่นนี้อาจส่งผลที่เป็นอันตรายต่อสังคมไทยในอนาคตได้ กล่าวคือ เมื่อมีการปลูกฝังความคิดเห็น ทัศนคติ และพฤติกรรมในการรับรู้ความรุนแรงมากๆ เข้า ก็อาจจะทำให้วัยรุ่นเกิดความรู้สึกที่มองว่าความรุนแรงที่กำลังเกิดขึ้นนั้นเป็นเรื่องธรรมดา และมองไม่เห็นอันตรายจากความรุนแรงนั้น ซึ่งจะส่งผลต่อทัศนคติของตนเองให้เป็นคนมองโลกในแง่ร้าย มีจิตใจที่คับแคบ เห็นแก่ตัว ซึ่งถ้าวัยรุ่นมีความคิดเช่นนี้สังคมไทยในภายภาคหน้าจะเป็นอันตรายเป็นอย่างมาก

จากงานวิจัยของอุราเพ็ญ ตรียางค์กุล (จุฬาฯ วพ., 2535) ให้ข้อเสนอแนะว่า การขาดจิตสำนึกทางจริยธรรมอันเป็น “การควบคุมตนเอง” ของกลุ่มผู้ผลิตข่าวอาชญากรรมทางโทรทัศน์สามารถมีส่วนทำลายค่านิยม พฤติกรรม และทัศนคติที่ดีบางประการในสังคมได้ อย่างกรณีผลกระทบที่เกิดกับผู้ชมก็นับเป็นประเด็นที่สำคัญ เพราะการนำเสนอเนื้อหาข่าวอาชญากรรมส่วนใหญ่ มักปรากฏ “ความรุนแรง” ที่ไม่ได้เป็นการสร้างสรรค์สังคม และอาจเป็นการซ้ำเติมหรือแสดงเทคนิควิธีการทำผิด อันเป็นต้นแบบของพฤติกรรมกระเลินกระเอยและสร้างความรู้สึกด้านลบ จนอาจขาดวิจารณญาณที่ถูกต้องในการตัดสินใจปัญหาต่างๆ เมื่อประสบสถานการณ์จริง

สื่อมวลชนควรแสดงความรับผิดชอบในกรณีดังกล่าวนี้ กล่าวคือ สาเหตุที่วัยรุ่นมีความคิดเช่นนี้อาจเกิดจากต้นเหตุที่เป็นสื่อมวลชนก็ได้ ซึ่งจากการศึกษาทฤษฎีการปลูกฝังความจริงของสื่อมวลชนนั้นพบว่า สื่อมวลชนก่อให้เกิดผลกระทบในด้านการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม นั่นคือ วิถีชีวิต วิถีคิด และสำนึกร่วมของผู้คนในสังคมได้ ทั้งนี้จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรง พบว่าการนำเสนอข่าวความรุนแรงในสื่อมวลชนนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยเพียงไม่กี่อย่าง อาทิ

1. การแข่งขันกันเองของสื่อมวลชนในการนำเสนอข่าวที่รวดเร็วทันเหตุการณ์ เพื่อผลในด้านธุรกิจ จึงมองข้ามจริยธรรมในการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรง

2. รูปแบบการนำเสนอข่าวตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงน้อยมาก กล่าวคือยังคงให้ความสำคัญกับข่าวประเภท Human Interest ซึ่งได้แก่ ข่าวอาชญากรรม หรือข่าวที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรง เป็นต้น ซึ่งมีการนำเสนออยู่เป็นประจำ และเป็นประเด็นที่มีการถกเถียงกันมาทุกยุคทุกสมัย

3. การตัดสินใจในการนำเสนอข่าวความรุนแรงของบรรณาธิการข่าวและกลุ่มผู้ผลิตข่าวทั้งหมด ที่ยังคงให้ความสำคัญกับเรื่องคุณค่าของข่าว โดยมองว่าการนำเสนอข่าวความรุนแรงเป็นที่สนใจของผู้อ่านหรือผู้ชม เชื่อว่าผู้อ่านหรือผู้ชมชอบดูข่าวประเภทนี้ ยากที่จะลบล้างความคิดเช่นนี้ ทั้งนี้ สิ่งที่เห็นได้อย่างชัดเจนก็คือ สมาคมนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ได้มีการจัดประกวดภาพข่าวอาชญากรรมเป็นประจำทุกปี แสดงให้เห็นว่าสื่อมวลชนให้ความสำคัญกับข่าวประเภทนี้ ซึ่งมีความรุนแรงแฝงอยู่มากที่สุด ทำให้มาตรฐานในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนทุกวันนี้แฝงไว้ด้วยความรุนแรงอย่างเป็นปกติวิสัย

4. กลไกการควบคุมที่ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ กล่าวคือ ปัจจุบันการควบคุมการเสนอข่าวขึ้นอยู่กับพิจารณาของสื่อมวลชน โดยอาศัยบรรทัดฐานจากจรรยาบรรณของสื่อมวลชนเป็นหลัก ทำให้สื่อมวลชนมีอิสระในการนำเสนอข่าวมากจนบางครั้งอาจเกินขอบเขตในด้านจริยธรรม

5. อิทธิพลของสื่อมวลชนในการปลูกฝังทัศนคติด้านความรุนแรง จากหนังสือสื่อมวลชนญี่ปุ่น (วิภา อุดมฉันท, 2541) อธิบายถึงบทบาทและอิทธิพลของสื่อมวลชนในญี่ปุ่นในยุคนี้เป็นที่ประจักษ์ชัดมาก จนมีผู้กล่าวว่าพลังของสื่อมวลชนได้หล่อหลอมความรู้สึกนึกคิดของประชาชนให้กันไปทิศทางเดียวกัน สื่อมวลชนเป็นผู้กำหนดมาตรฐานทางด้านข้อมูลข่าวสารและการรับรู้ให้แก่ประชาชน ทำให้ประชาชนญี่ปุ่นคิด พูด และทำเหมือนกันทั่วประเทศ ซึ่งในที่นี้รวมถึงทัศนคติในด้านความรุนแรงด้วยเช่นเดียวกัน

จุดสำคัญของการนำเสนอความรุนแรงในสื่อมวลชน เกิดจากเจ้าของสื่อและผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการผลิตข่าว ผวนกับการแข่งขันกันอย่างรุนแรงในการแย่งชิงจำนวนผู้ชมหรือผู้อ่าน

ให้ได้มากที่สุด (กำหนดเป็นค่า Rating) และโฆษณาที่เป็นรายได้หลักของสื่อมวลชน ส่งผลให้ตลอดเวลาที่ผ่านมารูปแบบการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนมีลักษณะที่ซ้ำๆ มีการเปลี่ยนแปลงน้อยมาก โครงสร้างในการนำเสนอข่าวของโทรทัศน์ทุกช่องเหมือนกันหมด ไม่เว้นแม้แต่หนังสือพิมพ์ สิ่งหนึ่งที่สื่อมวลชนให้ความสนใจนำมาเสนอเป็นข่าวที่เรียกว่าข่าวที่เป็นที่สนใจของประชาชน (Human Interest) ซึ่งข่าวประเภทนี้มักหลีกเลี่ยงไม่พินข่าวที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรง เช่น ข่าวอาชญากรรมหรือข่าวอุบัติเหตุ ซึ่งเป็นข่าวที่ปรากฏให้เห็นเป็นประจำ ซึ่งจากการที่สื่อมวลชนนำเสนอข่าวในลักษณะที่ซ้ำๆ กันทุกช่อง หรือทุกฉบับมาโดยตลอดนี้เอง ทำให้สื่อมวลชนได้ปลูกฝังรูปแบบของพฤติกรรมในการรับข่าวสารของคนในสังคม ไม่เว้นแม้แต่กลุ่มวัยรุ่น โดยเฉพาะในเรื่องความรุนแรงที่ปรากฏในสื่อมวลชนอยู่เสมอ การรับรู้ในมุมมองของวัยรุ่นในปัจจุบัน เห็นเป็นเรื่องธรรมดาที่คุ้นเคย ภาพที่มองว่ารุนแรง ก่อให้เกิดความรู้สึกที่ขยะแขยงหรือน่ากลัวนั้น (ซึ่งความจริงเป็นเช่นนั้น) กลับเป็นเรื่องปกติสำหรับเด็กวัยรุ่น ซึ่งในมุมมองของผู้วิจัยถือว่าเป็นสิ่งที่อันตราย เพราะเป็นการปลูกฝังสิ่งที่ไม่ดีให้กับวัยรุ่น โดยที่เขาอาจไม่รู้ตัว เพราะวัยรุ่นยังเป็นวัยที่ไม่รู้จักการยับยั้งชั่งใจหรือไตร่ตรองด้วยเหตุผล สื่อมวลชนกลายเป็นผู้กำหนดบทบาท ความรู้สึกนึกคิดที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันให้กับกลุ่มวัยรุ่นในสังคม ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อจิตใจ และพฤติกรรมให้พวกเขากลายเป็นบุคคลที่มองโลกในแง่ร้าย ชินชาติต่อความรุนแรง และไม่แคร์สังคม อันอาจจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคมในระยะยาวได้ เพราะฉะนั้นสื่อมวลชนในปัจจุบันควรกำหนดบทบาทของตัวเองเสียใหม่ และทบทวนจิตสำนึกทางจริยธรรมในการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรง โดยหันมาใส่ใจกับการนำเสนอข่าวอย่างสร้างสรรค์ เพื่อประโยชน์ที่แท้จริงของผู้ชม โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีค่าที่สุดในสังคม

เปรียบเทียบงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอมจิต กิตติวัฒน์ (จุฬาฯ วพ., 2534) ทำการวิเคราะห์เนื้อหาความรุนแรงในข่าวโทรทัศน์ภาคค่ำ พบว่า สถานีโทรทัศน์ช่อง 7 เสนอข่าวความรุนแรงเป็นจำนวนมากที่สุด ส่วนช่อง 5 เสนอข่าวความรุนแรงเป็นความยาวมากกว่าช่องอื่นๆ นอกจากนี้ยังพบว่าสถานีโทรทัศน์ในกรุงเทพฯ ทุกสถานีเสนอเนื้อหาข่าวความรุนแรงอยู่ในลักษณะที่เหมือนกัน คือ

1. เสนอความรุนแรงอยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด
2. ในการเสนอข่าวความรุนแรงนั้น มีการเสนอให้เห็นทั้งผู้กระทำ และผู้ถูกกระทำ มากกว่าการเสนอให้เห็นผู้กระทำหรือผู้ถูกกระทำเพียงอย่างเดียว

3. การแสดงออกความรุนแรงในข่าวนั้น เป็นการแสดงออกทางวาจา และสัญลักษณ์มากที่สุด
4. ในเรื่องผลของความรุนแรงเป็นการเสนอให้เห็นถึงความกดดันในจิตใจของผู้ถูกกระทำมากที่สุด
5. ข่าวความรุนแรงส่วนใหญ่จัดอยู่ในประเภทข่าวความขัดแย้งกันทางสังคมและการเมืองมากที่สุด

ซึ่งจากการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า ในมุมมองของวัยรุ่นเมื่อมองกลับไปยังสื่อมวลชนที่นำเสนอข่าวความรุนแรงนั้นมีบางส่วนแตกต่างจากงานวิจัยของเอมจิต กิตติวัฒน์ นั่นคือ การแสดงออกความรุนแรงในข่าวนั้นเป็นการแสดงออกที่เกิดจากผลของอาชญากรรมหรืออุบัติเหตุเป็นหลัก ด้วยลักษณะของภาพและข่าวที่ก่อให้เกิดความรู้สึกกลัว สยดสยอง หรืออุจาดตา เช่น ข่าวฆาตกรรม ช่มจีนแล้วฆ่า ข่าวสงคราม จราจร เป็นหลัก วัยรุ่นไม่ได้มองข่าวความขัดแย้งทางสังคม และการเมือง ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงความรุนแรงทางวาจาหรือสัญลักษณ์ ว่าเป็นความรุนแรง นอกจากนี้ สิ่งที่วัยรุ่นมองว่าเป็นสิ่งที่แสดงออกถึงความรุนแรงมากที่สุดนั้น เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นระหว่างผู้ร้ายกับเหยื่อ ซึ่งถือเป็นภัยประจำวันที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งและเป็นภัยใกล้ตัวในสังคมปัจจุบัน

พิมพ์ ยิ่งยง (จุฬาฯ วพ., 2539) ศึกษาเรื่องข่าวและภาพเกี่ยวกับเพศและความรุนแรงในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวัน โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างหนังสือพิมพ์ข่าวสดกับมติชน พบว่าหนังสือพิมพ์ข่าวสดมีการนำเสนอข่าวความรุนแรงมากกว่า ซึ่งโดยเฉลี่ยประมาณเดือนละ 14 ข่าว โดยเป็นเรื่องเกี่ยวกับการทำร้ายร่างกายของสิ่งมีชีวิต โดยใช้อาวุธ หรืออุปกรณ์ประกอบ อีกทั้งยังมีการใช้ภาษาที่หือหาวและเร้าอารมณ์มากกว่าหนังสือพิมพ์มติชน

ซึ่งจากการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า ในมุมมองของวัยรุ่นเมื่อมองกลับไปยังสื่อมวลชนที่นำเสนอข่าวความรุนแรงนั้นมีบางส่วนแตกต่างจากงานวิจัยของพิมพ์ ยิ่งยง นั่นคือ ความรุนแรงในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนในสายตาของวัยรุ่นนั้นคือ “ภาพศพ ห่อศพด้วยผ้าขาว หรือเห็นเลือด”

ลักษมี คงลาภ (จุฬาฯ วพ., 2533) ศึกษาเรื่องการควบคุมการนำเสนอความรุนแรงในข่าวโทรทัศน์ และศึกษาถึงกลไกการควบคุมการนำเสนอความรุนแรงในข่าวโทรทัศน์ พบว่า สถานีโทรทัศน์ช่อง 7 มีการนำเสนอข่าวความรุนแรงในปริมาณมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับสถานีอื่นๆ ส่วนระดับความรุนแรงนั้นทุกสถานีนำเสนอความรุนแรงระดับปานกลาง ยกเว้นช่อง 5 ที่เสนอในระดับความรุนแรงต่ำที่สุด และช่อง 7 นำเสนอข่าวในระดับความรุนแรงสูงที่สุด ส่วนผลการวิจัยที่เกี่ยวกับกลไกการควบคุมการนำเสนอความรุนแรงในข่าวโทรทัศน์นั้น พบว่า กลไกทั้ง 3 ไม่ว่าจะ

เป็นการควบคุมของรัฐ การควบคุมโดยสาธารณะ และมาตรการควบคุมตนเองของสื่อมวลชน ต่างก็ได้รับการควบคุมการนำเสนอความรุนแรงในข่าวโทรทัศน์ แต่ในแง่ปฏิบัติพบว่า สถานีโทรทัศน์ทั้ง 5 สถานี มีการควบคุมตัวเองน้อยมาก

ซึ่งจากการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า ในมุมมองของวัยรุ่นเมื่อมองกลับไปยังสื่อมวลชนที่นำเสนอข่าวความรุนแรงนั้น มองว่าการนำเสนอความรุนแรงในข่าวของสื่อมวลชนในปัจจุบันมีปริมาณและระดับความรุนแรงที่พอดีและเหมาะสมแล้ว

กมลวรรณ โลหีสิวานนท์ (จุฬาฯ วพ., 2533) ศึกษาถึงความรุนแรงในข่าวโทรทัศน์กับทัศนคติความรุนแรงของนักเรียนระดับมัธยมปลาย ผลการวิจัยพบว่าเพศและลักษณะการอบรมเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์กับทัศนคติด้านความรุนแรงในเหตุการณ์จำลองจากชีวิตประจำวัน โดยส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ไม่รุนแรงและมีแนวโน้มพฤติกรรมที่นิ่งเฉยหรือเดินหนีออกไปจากเหตุการณ์นั้นมากกว่า การบอกกล่าวให้ผู้อื่นทราบในเรื่องที่เกิดขึ้นหรือคำวาเพื่อเป็นการโต้ตอบและใช้กำลังชกต่อย ตบตี นอกจากนี้ผลการวิจัยแบบสนทนากลุ่มพบว่า ผู้ร่วมสนทนาส่วนใหญ่มีทัศนคติที่รุนแรงต่อข่าวความรุนแรงในเชิงโครงสร้างทางสังคมเกือบทุกข่าว โดยไม่พบความแตกต่างระหว่างเพศ สถานภาพทางเศรษฐกิจ ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูและภูมิหลังทางครอบครัว สำหรับข่าวความรุนแรงส่วนบุคคล ผู้ร่วมสนทนา มีทัศนคติด้านความรุนแรงที่แตกต่างกัน โดยกลุ่มที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจระดับสูง หรือมีภูมิหลังทางครอบครัวที่อบอุ่นใกล้ชิดกัน มีทัศนคติที่รุนแรงมากกว่ากลุ่มที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจระดับต่ำ หรือขาดความอบอุ่นทางครอบครัว แต่ไม่พบความแตกต่างระหว่างเพศ

ซึ่งจากการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า ในมุมมองของวัยรุ่นเมื่อมองกลับไปยังสื่อมวลชนที่นำเสนอข่าวความรุนแรงนั้น มองว่าการนำเสนอความรุนแรงในข่าวของสื่อมวลชนในปัจจุบันมีปริมาณและระดับความรุนแรงที่พอดีและเหมาะสมแล้ว และเพศไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติในด้านความรุนแรง โดยกลุ่มเป้าหมายทั้งวัยรุ่นชายและหญิงมองว่าปริมาณและระดับความรุนแรงในสื่อมวลชนในปัจจุบันมีความเหมาะสมพอดีแล้ว

อัปสร เสถียรทิพย์ (จุฬาฯ วพ., 2534) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสนใจและพฤติกรรม การเปิดรับข่าวจากสื่อมวลชนของเด็ก ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างสนใจเปิดรับข่าวจากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมาคือหนังสือพิมพ์และวิทยุ โดยข่าวที่กลุ่มตัวอย่างสนใจมากที่สุดนั้น คือข่าวกีฬา รองลงมาคือข่าวอาชญากรรม และสำหรับหนังสือพิมพ์นั้น กลุ่มตัวอย่างให้ความสนใจในการอ่านข่าวหน้าหนึ่ง

ซึ่งจากการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นเด็กวัยรุ่นมีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์มากที่สุดเช่นเดียวกัน รองลงมาคือสื่อหนังสือพิมพ์ และให้ความสนใจกับข่าวอาชญากรรม ซึ่งไม่แตกต่างกันมากนัก

ข้อเสนอแนะ

1. เป็นที่น่าสังเกตว่าในการเปิดรับสื่อโทรทัศน์ในแต่ละวันนั้น กลุ่มวัยรุ่นจำนวนไม่น้อยมีพฤติกรรมมารับชมร่วมไปกับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในบ้าน จึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจว่าพวกเขาเหล่านั้นให้คำปรึกษาแนะนำระหว่างการรับชมความรุนแรงที่ปรากฏในภาพหรือข่าวภาคค่ำหรือภาคดึกกับกลุ่มวัยรุ่นหรือไม่ อย่างไร และมีผลต่อทัศนคติในด้านความรุนแรงของกลุ่มวัยรุ่นหรือไม่ อย่างไร
2. สิ่งที่น่าสังเกตที่เกิดขึ้นระหว่างทั้งสองสื่อ (สื่อโทรทัศน์และสื่อหนังสือพิมพ์) ก็คือ วัยรุ่นกลุ่มหนึ่งมองว่าความสัมพันธ์ของสิ่งที่เป็นข่าวที่เกิดขึ้นระหว่างผู้ใหญ่กับเด็กหรือพ่อแม่กับลูก เป็นสิ่งที่แสดงถึงความรุนแรงมากที่สุด โดยเฉพาะในสื่อโทรทัศน์นั้นจะเห็นได้อย่างชัดเจน ปรากฏการณ์นี้เป็นกรณีที่น่าศึกษาต่อไปว่าทำไมวัยรุ่นจึงคิดเช่นนั้น อาจจะเป็นเพราะสถาบันครอบครัวในประเทศไทย เป็นสิ่งหนึ่งที่มีความใกล้ชิดในสายตาของวัยรุ่น เมื่อปรากฏเป็นข่าวขึ้นทำให้วัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่มีความคิด และมีความอ่อนไหวในด้านจิตใจจึงไม่อาจทำใจยอมรับได้ และมองว่ากรณีเช่นนี้ก็เป็นความรุนแรงเช่นเดียวกับกรณีอื่นๆ เช่นเดียวกัน
3. การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาในเชิงปริมาณ ทำให้ความสมบูรณ์ของข้อมูลยังขาดมิติในเชิงลึก อีกทั้งยังมีบางส่วน โดยเฉพาะในเรื่องของคำถามในแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลยังก่อให้เกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนได้ ดังนั้นควรที่จะมีปรับปรุงและขยายการศึกษาวิจัยไปในเชิงคุณภาพ เพื่อลงลึกถึงรายละเอียดในเรื่องเดียวกันนี้ได้อย่างชัดเจน ทำให้ได้ทราบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่นกับความคิดเห็นในด้านความรุนแรงในอย่างลึกซึ้งมากขึ้น